

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Nattlig brand i skolbyggnad, den xx-xx-xx klockan 01.38. Skolan och dess omgivning har under de senaste åren varit utsatt för upprepade fall av vandalisering och smärre anlagda bränder.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Krim.kom. NN, samt undertecknad brandingenjör Ulf Erlandsson, Räddningsverket. Besök på platsen onsdag xx-xx-xx klockan 10.30-14.30. Tidvis var även räddningschef XX samt kommunens fastighetschef och anställda vid skolan närvarande.

BYGGNADEN

Skolan består av flera byggnadskroppar som är mer eller mindre hopbyggda med varandra. Den aktuella delen är en barackliknande länga av trä i ett plan i nord/sydlig lokalisering. Längan har en korridor längs västra långsidan samt klassrum, grupparbetsrum och personalutrymmen med fönster åt öster. Yttertaket är ett sadeltak av träpanel som är täckt av tegel. Mellanbjälklaget är av trä och isolerat med mineralull. Skolan har manuellt utrymningslarm men saknar automatisk brand- detektering och anslutning till räddningstjänsten. Däremot är den försedd med inbrottslarm i form av rörelse-detektorer i de flesta rum, där ibland det nu aktuella brandrummet. Larmet är anslutet till en väktarcentral i X-stad varifrån man via telefon och radio larmar ut lokala väktare i närheten.

Brandrummet ligger ungefär mitt i längan och användes som arbetsrum för lärarna. Trots att bara omfattade ca. 20 kvadratmeter var det möblerat med bland annat sex mindre skrivbord som var mer eller mindre belamrade med papper och läroböcker. Rummet har två stora fönster åt öster. Vid brandtillfället var det södra av dessa fönster redan sönderslaget och täckt av en plywoodskiva. När branden upptäcktes låg skivan bortsliten på marken några meter från den brinnande byggnaden. Skivan var inte sotig eller visade andra tecken på att ha suttit på plats under någon del av brandförloppet. Allt talar i stället för att gärningsmannen eller annan person innan branden utbröt har slitit bort plywoodskivan och kastat dess två delar på marken strax utanför brandrummet.

HÄNDELSEN

Skolan är en mellanstadieskola som de senaste läsåren främst använts för klasserna 4 och 5. Den ligger centralt i Z-stad men ändå lite avskilt från bostadsbebyggelse. Baksidan med fönsterpartiet till det nu brunna rummet vetter mot ett skogsparti och en vattensamling och saknar all insyn. Skolan har tidigare varit utsatt för en hel del vandalisering och enligt räddningstjänsten har det även förekommit några anlagda småbränder i omgivningarna. På eftermiddagen söndag yy-yy-yy kastade någon en sten igenom en av de två fönstren till lärarrummet. En rörelsedetektor till inbrottslarmet som sitter nära taket i arbetsrummets nordvästra hörn aktiverades. Förutom att larmet går till väktarbolaget börjar en larm-anordning att tjuta på skolgården. Förmodligen uppmärksammade gärningsmannen (gärningsmännen?) detta och hann försvinna från platsen innan tillkallad väktare anlände några minuter senare. Trots att det vid detta tillfälle fanns flera datorer i arbetsrummet blev inget stulet.

Tillkallad skolpersonal såg till att den sönderslagna rutan täcktes av en plywoodskiva. För att täcka hela den stora ytan måste skivan skarvas. Delarna fästes med skruvar direkt utanpå karmen till den krossade rutan. Datorer och andra stöldbegärliga föremål flyttades från arbetsrummet till andra lokaler i skolan. Dörren mellan arbetsrummet och korridoren låstes med det befintliga kolvlåset. Däremot städas inte lokalen utan glasrester mm fick ligga kvar som det var. Onsdagsmorgonen xx-xx-xx ungefär klockan 01.30 utlöste inbrottslarmet igen. Enligt uppgift kom det denna gång in massor av larm tätt efter varandra.

Larmcentralen skickade en väktare till platsen. Denne bedömer att han var på plats cirka 5 minuter efter larm. Han upptäckte då genast att det brann i skolan. På baksidan slog lågor ut från båda fönsteröppningarna till det arbetsrum där inbrottsförsöket varit tre dagar tidigare. Plywoodskivans båda delar låg på marken strax utanför de fönster där lågor nu med kraft slog ut och slickade takfoten till den oisolerade vinden.

Räddningstjänsten i Z-stad fick larmet klockan 01.38

RÄDDNINGSTJÄNSTINSATSEN

Vid räddningstjänstens ankomst slog mycket kraftiga lågor ut genom de två fönstren från

arbetsrummet på skolans baksida. Rummet var helt övertänt och lågorna slog flera meter över taket. Dessutom trängde det ut tjock, svart rök från vindsutrymmet över hela längan. Faran för att även vinden skulle övertändas bedömdes som stor. Förstärkning begärdes från X-by i den egna kommunen samt från W-stad och Z-by. Den första åtgärden blev att slå ner branden i arbetsrummet med utvändiga vattenstrålar genom fönstren samt att kyla rökgaserna på vinden så att de inte skulle antändas.

Två dimspikar slogs ner genom taket och försågs med vatten. Ventilationsöppningar togs upp på flera ställen längs nocken. Efter en stund kunde den utvändiga släckningen kompletteras med invändiga angrepp av rökdykare. Totalt var 24 brandmän i arbete.

Brandskadorna begränsades till det helt utbrända arbetsrummet samt till vinden ovanför och intill detta. Genom att ett av fönstrena till brandrummet var öppet redan från början och det andra gick sönder i ett tidigt skede avleddes de flesta brandgaser den vägen. Dessutom var dörren mellan brandrummet och korridoren stängd under hela det inledande skedet av branden. Rökskadorna i övriga delar av byggnaden blev därför måttliga. Däremot blev vindsbjälklaget ovanför brandrummet helt igenombrunnet och vinden ovanför hela byggnadskroppen blev svårt nersotad. Tyvärr uppstod en del vattenskador i intilliggande rum då vatten från dimspikarna trängde genom vindsbjälklaget. Vid ett tillfälle trampade en brandman igenom det tunna bjälklaget och var nära att falla ner i en skolsal. Men han lyckades få tag i en takstol och blev inte skadad.

UNDERSÖKNINGEN

Enligt väktaren och brandpersonalen fanns det inga uppbrutna eller olåsta dörrar eller fönster till skolan när de anlände med undantag av de två rutorna till brandrummet där lågor redan slog ut. Den hela glasrutan var av allt att döma stängd när branden bröt ut. Däremot var plywoodskivan framför den sedan tidigare sönderslagna rutan bortriven och låg på marken redan då branden blossade upp. Dörren mellan brandrummet och den utanföriggande korridoren var stängd och låst under hela brandförloppet. Den bröts upp av brandpersonalen först sedan branden inne i rummet var under kontroll. Det framgår av läskolvens placering samt av brandskadorna på dörren och dess karm.

Det faktum att de två bitarna till plywoodskivan som suttit framför den trasiga fönsterrutan till brandrummet påträffades kastade på marken utanför byggnaden pekar på att branden vållats av mänsklig hand. Plywoodskivorna visar inga sådana värme- eller sotskador som tyder på att de utsatts för brand eller värme innan de togs loss från sin plats. Tvärt om syns det tydlig att åtminstone den större av dem legat på marken under hela brandförloppet. Hela brandrummet är mycket svårt värmeskadat ända ner till golvet. Trätaket upp till vinden är till största delen helt genombrunnet och har rasat. Den rumsskiljande väggen åt norr har varit försedd med gipsplattor och är därför relativt sett mindre skadad än väggen åt söder där brädväggen bara var skyddad med masonite. Men även med beaktande av de olika väggbeklädnaderna tycks brandpåverkan ha varit störst i rummets sydöstra hörn, det vill säga omedelbart innanför det fönster som för brandtillfället var trasigt och täckt med en plywoodskiva. En tydlig V-formad brandskugga på den södra väggen samt relativt lindriga brännskador på väggen under bordsnivå tyder på att branden varit mest intensiv ovanpå det skrivbord som stod omedelbart innanför det ovan beskrivna fönstret.

I brandrummet fanns inga lösa elektriska förbrukningskällor anslutna. En stickkontakt satt visserligen i ett vägguttag, men det var av allt att döma bara en ej vidarekopplad förlängningssladd. El-centralen var placerad i ett skåp på i ett rum bredvid brandrummet. Ett flertal sökringar till den elektriska installationen, såväl grupsäkringar som huvudsäkringar, hade utlöst. Detta dokumenterades av polisen. Ledningarna var till största delen dragna uppe på krypvinden där de blivit påverkade av branden.

SLUTSATSER

Förmodligen utlöste inbrottslarmet genast när plywoodskivan avlägsnades eller senast när branden flammade upp. Det finns inga tecken på att gärningsmannen ens har varit inne i rummet. Uppgiften att rörelsedetektor till inbrottslarmet vid brandtillfället utlöste massor av gånger efter varandra kan tyda på att den påverkades av rök och/eller eldslågor. Branden är anlagd med uppsåt eller våda. Gärningsmannen eller gärningsmännen har avlägsnat plywoodskivan som skruvades dit efter inbrottsförsöket på söndagen och därefter troligen anlagt brand i brännbart material som fanns ovanpå det skrivbord som fanns omedelbart innanför fönsteröppningen. Brandens snabba förlopp tyder på att den kan ha anlagts med hjälp av brandfarlig vätska. Någon misstänkt lukt eller andra tecken på detta kunde emellertid inte upptäckas vid undersökningen. Däremot togs på två ställen prov på brandrester som skickades till SKL för analys.